

ת"פ 5560/10/22 - מדינת ישראל נגד אביחי טוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 5560-10-22 מדינת ישראל נ' טוני

בפני בעניין:	כבוד השופטת ענת יהב המאשימה:	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד לילך גולן
נגד הנאשם:		אביחי טוני ע"י ב"כ עוה"ד עינת ברנע

גזר דין

א. כללי:

1. כתב האישום:

הנאשם, יליד 1978, הורשע על פי הודאתו ביום 25.6.23, בעבירה של **איומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"). על פי עובדות כתב האישום, במהלך מבצע 'שומר חומות' שחל במהלך חודש מאי 2021, שימשה המתלוננת, הגב' דנה וייס, עיתונאית ופרשנית מדינית במהדורת החדשות, שעסקה בין היתר, בסיקור המבצע.

במהלך חודש זה, בתאריך מדויק שאינו ידוע למאשימה ובשעה 18:31, איים הנאשם שלא כדין על המתלוננת בפגיעה בגופה כאשר שלח הודעת טקסט לטלפון הנייד שלה שתוכנה: "**יעוכרת ישראל אני מאחל לך שישפכו את הדם שלך כמן שאת שופכת את הדם שלנו ... עוד נתחשבן איתך קודם נסיים עם הבני שרמוטות שמאמינים במוחמד ואז נתפנה אלייך**" (טעויות כתיב במקור, ע.י.).

במסגרת הסדר זה הוסכם שההגנה תוכל לבקש, כי יוגש תסקיר אשר יבחן את שאלת הרשעת הנאשם בדין ובמקביל המדינה עתרה לקבל חוות דעת ממונה לבחינת התאמתו לביצוע מאסר בעבודות שירות ואכן לצורך קבלת תמונה מלאה קודם הטעונונים ומתן גזר הדין נשלח הנאשם לקבלת התייחסות של שני גופים אלו.

2. תסקיר שירות המבחן:

אשרהוגש ביום 21.2.24, משם עולה, כי הנאשם בן 36, רווק ואב לשני ילדים קטינים, עובד כאיש תחזוקה ולאחרונה סיים הליך פשיטת רגל. בנוגע לאירוע, תיאר את הנסיבות והרקע לכך; היה חבר בקבוצת מסרונים, שם פורסם מספר הטלפון של המתלוננת, בעקבות כך שלח לה את המסרון. הנאשם הסביר כי המסרון נשלח על רקע תקופה מתוחה ואמוציונלית עבורו. בד בבד ששלל כל כוונה למימוש האיומים ששלח למתלוננת. בנוסף, הביע הכרה בנוגע לבעייתיות בהתנהגותו זו, אם כי ציין בפני שירות המבחן שלטעמו, לולא הייתה המתלוננת דמות מוכרת, לא היו נוקטים כנגדו בהליכים משפטיים. הנאשם התייחס לאירוע זה כחריג לאורחות חייו, ושלל צורך טיפולי בתחום האלימות.

שירות המבחן התרשם, שמדובר באדם שערך מאמצים לשמור על תקינות התנהגותו על אף חוסר יציבותו בתחומים שונים בחייו ושבהשתייכותו לקבוצה זו של מסרונים, בה התפרסם מספר הטלפון של המתלוננת, מצא מענה לחוויית הבדידות שחש ובהתנהגותו הפוגענית והמאיימת שביצע, מצא פורקן ללחציו האישיים. לסיום, העריך שירות המבחן כי הסיכון מאת הנאשם להישנות התנהגות אלימה הינו נמוך ולא זיהה נזקקות טיפולית. לסיכום, המליץ להימנע מהטלת ענישה בדרך של עבודות שירות וזאת על מנת לשמור על תפקוד תעסוקתי של הנאשם, עם זאת, לשם הצבת גבול ברור וממשי להתנהגותו המליץ על הטלת צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

יש לציין שעל אף ההחלטה בדבר קבלת חוות דעת ממונה- זו לא נתקבלה ולא ראיתי שהנאשם זומן לראיון, אולם לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ועיון בתסקיר שירות המבחן, לא מצאתי לעמוד על קבלתו.

3. טיעוני הצדדים לעונש:

הטיעונים נשמעו ביום 6.3.24, ואלו עיקרן:

ב"כ המאשימה, הפנתה לנסיבות ביצוע העבירה על פי המתואר בכתב האישום, לתוכן האיום ובעיקר למושא האיום. התייחסה לערכים המוגנים שנפגעו; שלוותה וביטחונה של המתלוננת וכן לפגיעה בחופש הביטוי והעיסוק בהינתן כי המתלוננת עיתונאית, שהאיום הופנה אליה מתוקף תפקידה. במסגרת כך ביקשה להדגיש את תופעת האלימות כלפי עיתונאים שהולכת וגוברת. עתרה למתחם ענישה שנע בין מספר חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר. לאור כך שהנאשם נעדר עבר פלילי ושהתקבל תסקיר שבסופו המלצה חיובית של שירות המבחן והעדר פתיחת תיקים נוספים, ביקשה למקם את הנאשם בשליש הראשון של המתחם אליו עתרה (הגישה פסיקה לתמיכה בטיעוניה). בתגובתה לטענת ההגנה לביטול הרשעת הנאשם מכוח טענה ל"אכיפה בררנית", השיבה כי המקרים אליהם הפנתה ההגנה, שונים מעניינו של הנאשם שכן, שם עמדו הנאשמים בתנאים להפנייתם של אלו להליך הסדר מותנה, בשונה מהנאשם כאן. המאשימה הבהירה, כי דווקא מפסקי הדין שהגישה ההגנה ניתן ללמוד, כי לא מתקיימת אכיפה בררנית וכי כתיב אישום בעבירות איומים מוגשים לבתי המשפט בנסיבות דומות וחדשות לבקרים. באשר לבקשת ההגנה לביטול הרשעתו של הנאשם, ביקשה לדחותה מאחר ואינה עומדת בתנאים שקבעה הפסיקה - אין פגיעה קונקרטיה בפרנסתו של הנאשם ולאור נסיבות התיק, הרי שאינטרס הציבור גובר אל מול פגיעה זו, אם קיימת.

ב"כ הנאשם, ראש וראשון, ביקשה לבטל את הרשעת הנאשם ולהסתפק ברכיב ענישה של התחייבות להימנע מביצוע עבירה. טענה שקיימת לטובת הנאשם טענת ה'הגנה מן הצדק' בדמות 'אכיפה בררנית' וזו צריכה שתביא להקלה בעונשו של הנאשם, שכן לא היה מקום לנקוט בהליך פלילי מן הטעם שבתיקי איומים דומים פעלה המדינה באופן שונה כלפי נאשמים אחרים. לביסוס טענה זו הפנתה והגישה טבלת אזכורי פסיקה, בהם תקציר העובדות. בנוסף ובנושא זה הגישה אף את תגובת המדינה לבקשתה להפניית עניינו של הנאשם להסדר מותנה (**במ/1**), מתשובה זו, מבקשת להוכיח שאין ייחוד כלשהו במקרה של הנאשם ביחס לנאשמים אחרים, המצדיק החלטה שונה לגביו. לגבי מתחם הענישה ציינה, כי בנסיבות האמורות, יש לקבוע מתחם ענישה שמתחיל מ'אי הרשעה' או לחילופין לקבוע שמקרהו של הנאשם צריך להביא לתוצאת חריגה לקולא ממתחם הענישה - לאור התקיימות אכיפה בררנית כלפי הנאשם. בנוסף, הפנתה לתסקיר שירות המבחן, שם פירט הנאשם את הנסיבות והרקע שהובילו אותו לביצוע העבירה. לגבי נסיבותיו האישיות טענה שהנאשם נעדר עבר פלילי, נטל אחריות על מעשיו בהזדמנות הראשונה, אב לשני בנים ועובד לפרנסתם. בהתייחסה לעתירת המאשימה להטלת עונש בדרך של עבודות שירות, ביקשה שלא לעשות כן, שכן יהא בכך כדי לפגוע בפרנסתו ובפרנסת ילדיו. לגבי העתירה להטלת רכיב ענישה כספי-פיצוי, ביקשה לחלקו לתשלומים.

הנאשם, ביקש להדגיש כי עשה טעות ונהג בהתנהגות לא הולמת ושאינה מאפיינת אותו. חזר ואמר כי הרקע לביצוע העבירה הוא תקופה לחוצה ומתוחה. ציין כי מתנצל בפני המתלוננת ומוכן לשתף פעולה עם שירות המבחן ולבצע של"צ.

ב. דיון והכרעה:

קביעת עונשו של הנאשם, יהיה לאור העיקרון לו הבכורה והוא **עקרון ההלימה**, תוך מתן יחס הולם בין חומרת העבירה המיוחסת לנאשם בנסיבותיה, מידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש אשר יוטל עליו. לצורך קביעה זו יש לבחון מספר אספקטים; **הערכים החברתיים** שנפגעו ממעשה זה ומידת הפגיעה בהם, **מדיניות הענישה הנהוגה** בבתי המשפט ומהן **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (תיקון 113 לחוק).

1. סוגיית ההרשעה בדיון:

לגבי טענת ההגנה; לקבוע כי מתחם הענישה מתחיל מ'אי הרשעה', יש לומר כי זו נדחית ואיני יכולה לקבל את טעמיה, שכן אינה עומדת בקנה אחד עם החוק והפסיקה, אשר הדגישה לא אחת, כי אי הרשעה אינו רכיב המצוי בגדר ענישה ועל כן אינו יכול להיות מצוי בתחתית מתחם כלשהו (ואינני מתעלמת מהמאמר שהגישה הסנגורית אך שם, בכל הכבוד, אין מדובר בהלכה אלא בהצעה שהועלתה על ידי הכותבים המלומדים ואף נדחתה על ידי בית המשפט העליון, ראו רע"פ 547/21 **יקטירינה סיטניק נ' מדינת ישראל** וכן רע"פ 3195/19 **יניב אגוזי נ' מדינת ישראל**). לכן, אדון בבקשת ההגנה לביטול הרשעת הנאשם כחלק נפרד מקביעת המתחם וקודם לו, שכן ככל שאשתכנע שכך יש לעשות, יהיה בכך כדי לייתר את המשך הדיון.

הכללים לסיום הליך ללא הרשעה הותוו כבר לפני למעלה מ-25 שנים **בהלכת כתב** (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997)), שם נקבע באופן שאינו משתמע לשתי פנים, שסיום הליך בלא הרשעה הוא היוצא מן

הכלל ויש לעשות בו שימוש במקרים חריגים ובהתקיים **שני תנאים מצטברים: האחד**, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות המקרה; כאשר אי הרשעה אינה פוגעת יתר על המידה באינטרס הציבורי ובשיקולי הענישה האחרים; **השני**, הרשעת הנאשם צפויה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו (ראו אף רע"פ 2020/23 **אורי סוויסה נ' מדינת ישראל** (12.3.23)). מכאן, שהכלל הוא שההרשעה נותנת ביטוי להיבט הנורמטיבי שקבע המחוקק ואשר החברה מעוניינת בשמירה עליו ו"**מן הראוי שהיבט זה יכתיב את התוצאה**" (ראו עפ"ג (מחוזי ת"א) 41723-11-14 **פודגורני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 7.10.15 בפסקה 8)).

בנושא זה אף יש להפנות לקביעתה של כב' הש' חיות (כתוארה אז), ברע"פ 5206/03 **גוסינוב נ' מדינת ישראל** (14.7.03) את הדברים הבאים: "**בית משפט זה חזר וקבע, כי לגבי נאשמים בגירים יופעל האמצעי של הטלת שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן לא מתקיים יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה**". על כללים אלו חזר בית המשפט לאורך שנים בעקביות (למשל ראו רע"פ 841/20 **אלדין נ' מדינת ישראל**, בפסקה 8 (4.2.2020) ורע"פ 6496/20 **ורבר נ' מדינת ישראל** (21.9.20) בפסקה 10). בענייננו ההגנה אף מבקשת כי הרשעת הנאשם תבוטל מבלי שהאחרון יצטרך לבצע עבודות של"צ.

לעניין **התנאי הראשון**, על אף שאני מסכימה עם ההגנה, שעבירת האיומים יכולה לעמוד בתנאי הראשון שנקבעה בהלכת כתב, הרי שבסיווג התנהגות מאן דהוא כעבירת איומים- לא סגי ויש לבחון את נסיבות ביצועה על מנת לצקת לתוכה את המאפיינים המקלים או המחמירים תוך בחינת הערכים המוגנים ורף הפגיעה בהם. ולענייננו, הנאשם נהג בהתנהגות שראויה להוקעה ולגינוי; איים על עיתונאית שביצעה את עבודתה, תוך ששלח לטלפון הנייד שלה הודעה עם תוכן מאיים, פגע בפרטיותה בכניסה לדלת אמותיה ובהתייחס להתנהלותה היומיומית הקשורה לעיסוקה. אמנם, הנאשם שלל כוונות לממש את האיום, אולם בחינת עבירת האיומים שהינה עבירת מטרה, נעוצה בביצוע היסוד העובדתי שבה כפי שנהג הנאשם ובמטרה להפחיד את מושא האיום ובכך אף קיווה לגרום לשינוי בהתנהלותה.

נכון הוא, שישנן החלטות, בהן נמנע בית המשפט מלהרשיע נאשם גם בעבירות איומים נגד עיתונאים, ראו לדוגמה ת"פ (חיפה) 51412-05-10 **משטרת ישראל - תביעות חיפה נ' דוד עדי**, להבדיל ממקרה זה, שם דובר היה במקרים אשר עמדו בשני התנאים המצטברים אותם קבעה הילכת כתב. עוד אפנה להחלטה שהגישה ההגנה בת"פ 24531-06-21 **מדינת ישראל נ' אסרף**, שם, נדחתה בקשתו של הנאשם לביטול הרשעתו, שכן לא הוכחה כל פגיעה בשיקומו של הנאשם וזאת לאחר שבית המשפט ציין כי ככל והייתה מוכחת פגיעה כלשהי, היה נכון להימנע מהרשעה חרף האיומים הקשים שהופנו כלפי קצינת ביקור סדיר.

בסופו של יום, ולאחר בחינת נסיבות האירוע על רקע התקופה בה הייתה המדינה מצויה ונוכח החשיבות בשמירה על זכויות יסוד של חופש הביטוי- בוודאי למי שזהו עיסוקו, שאז משולבת זכות היסוד של חופש הביטוי בזכות יסוד נוספת של חופש העיסוק והעובדה שעל פי דברי הנאשם מדובר היה בקבוצת אנשים שפרסמו את מספר הטלפון הנייד של המתלוננת במטרה (גם אם לא באופן מפורש) להטריד את מנוחתה ולגרום לה לתחושות קשות הפוגעות ומאיימות על שגרת יומה, הרי שמדובר באירוע שאינו זניח כלל ועיקר ויש לשמור ולהגן על הכלל הנורמטיבי והערכים המוגנים אשר המחוקק קבע. במקרה זה יש אף להדגיש, כי במדינה דמוקרטית ישנה חשיבות מן המעלה הראשונה לעיתונות עצמאית וחזקה ויש צורך לשמור על כך מכל משמר, תהא עמדת העוסקים במלאכה שונה או אפילו בניגוד לשומעיהם.

באשר **לתנאי השני-הנזק** הקונקרטי שייגרם לנאשם בהינתן הרשעתו- יש לומר, כי הנאשם לא הצביע על נזק שכזה כלל וכלל, עניין זה לא הוצג ולא נבחן בתסקיר שירות המבחן. ההגנה אף היא לא הרחיבה בכל הנוגע לנזק הקונקרטי שיכול שייגרם לנאשם ככל שיורשע בדיון, ונראה כי אף היא מסכימה שתנאי זה אינו מתקיים. לפיכך, די היה בכך היה על מנת לדחות את בקשת ההגנה (שכן מדובר בשני תנאים מצטברים). למעלה מן הצורך, יש להדגיש כי לא די בהעלאת אפשרות עתידית וערטילאית לפגיעה כזו, אלא יש להצביע על פגיעה ספציפית, ברורה וממשית (ראו למשל ע"פ 8528/12 **ציפורה נ' מדינת ישראל**) (פורסם בנבו, 3.3.13); רע"פ 54/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 26.1.15); רע"פ 1439/13 **קשת נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 4.3.13); רע"פ 8627/12 **הנסב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 31.12.12),

עיינתי באסופת פסיקה שהוגשה על ידי ההגנה בנוגע לטענה זו ואתיחס לחלקה: בת"פ 70314-11-20 **מדינת ישראל נ' גואטה**, הורשע הנאשם, קצין משטרה בדרגת סגן ניצב בשתי עבירות תקיפה כנגד עיתונאי במסגרת תהלוכת מפגינים. בית משפט קמא הטיל על הנאשם מאסר מותנה. בית משפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם וזיכה אותו מעבירת תקיפה אחת ולכן החזיר את הדיון לבית משפט קמא לקביעת העונש. בית משפט קמא הורה על ביטול הרשעת הנאשם בעיקר נוכח העובדה, כי מדובר בקצין משטרה מוערך ובהינתן שמתקיימת פגיעה קונקרטי, שכן מאז האירוע עוכב קידומו של הנאשם והנזק הקונקרטי בוסס במסמכים רבים שהוגשו. בשונה מענייננו. עוד אפנה לת"פ 32610-12-22 **מדינת ישראל נ' רוזנבאום**, הנאשם, מנהל לשעבר של בית ספר תורני, במהלך מבצע "שומר חומות" השליך אבנים לעבר מתפרעים ערבים. בית המשפט הורה על ביטול הרשעת הנאשם נוכח הנזק הקונקרטי שהוכח, שכן הנאשם פוטר מעבודתו כמנהל ובמקביל החל הליך משמעותי נגדו. כך ראיתי אף בתיקים נוספים שהגישה ההגנה, רובם ככולם מתייחסים לנאשמים שהוכח נזק קונקרטי בעניינם ואף התקבלה המלצה של שירות המבחן לביטול הרשעתם. מה שאין כך בענייננו.

החלטה נוספת שמצאתי להתייחס אליה ניתנה בת"פ 25773-03-21 **מדינת ישראל נ' אברהם ביבר**, שם ביטל בית המשפט את הרשעת הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, כשחלק משיקוליו התבססו על כך שגם הנאשם נפצע באירוע זה ואף נפסק לו פיצוי עקב כך. אמנם בית המשפט נמנע מהרשעת הנאשם גם בהעדר נזק קונקרטי, אך מאידך, הוכחה פגיעה ממשית ביכולת השתכרותו לאור גילו של הנאשם (56).

מכל האמור לעיל, לא מצאתי שיש להורות על ביטול הרשעת הנאשם מכוח כללים אלו שנקבעו בפסיקה בהלכת כתב. עדיין, עתירת ההגנה להימנע מהרשעת הנאשם, לאורה של תחולת הגנה מן הצדק תיבחן לאחר קביעת מתחם העונש ההולם.

2. מתחם העונש ההולם:

הערכים המוגנים ונסיבות ביצוע העבירה

הערכים החברתיים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הינם: הגנה על שלום הציבור, שלוות נפשו, ביטחונו, כבודו, חירות

פעולתו וחופש בחירתו של אדם באשר הוא. במקרה זה שבפניי, הנאשם אף פגע בזכויות היסוד של חופש הביטוי והעיסוק, שכן המתלוננת פעלה במסגרת תפקידה כעיתונאית. פגיעה באמצעות איומים תוך רצון להצר את צעדיהם של עיתונאים שמבטאים את דעתם ואף דעה של חלק מהציבור הוא מדרון חלקלק, גם אם אותו אדם לא יממש את מעשיו, הרי שבאמירות אלו הוא מקשה על עבודתם וייתכן אף פוגע באיכותה של מי שנתפסים כ'כלב השמירה' של הדמוקרטיה, אפילו עמדותיהם אינם עמדותיו ואפילו אינן נעימות לאוזניו. מעבר לכך, לעיתים יש באיומים על מנת לייצר 'אווירה' והתרת דמו של מאן דהוא ויש להיזהר זהירות רבה, שמא יחפוץ הנאשם או כל אחד אשר מצוי בכך בהוצאה לפועל את איומיו.

לגבי עבירת האיומים, יפים הדברים שנקבעו ברע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 96:

"האיום הוא, אפוא, ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי וזאת, כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן, פעמים רבות, כרוך האיום גם בציפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום".

לעניין נסיבות ביצוע העבירה, הרי שמדובר באיום מילולי, שהתבצע באמצעות הודעת טקסט בטלפון הנייד, ללא אמצעי מדגים, אך האיום קשה מבחינת תוכנו ויש בו כדי להטיל חשש כבד בלב שומעיו. לכך יש להוסיף את דברי הנאשם כי פעולתו זו נעשתה בעקבות 'הוראה' שניתנה בקבוצת מסרונים עליה היה מנוי.

מכל האמור אני קובעת כי הפגיעה בערכים המוגנים הינם ברף הבינוני.

מדיניות הענישה ומתחם העונש ההולם,

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירת איומים שעיקרה מילולי בלבד, ללא אמצעי מדגים, באמצעות הודעת טקסט מתחיל ממאסר מותנה. ראו לדוגמה:

1. ע"פ (מרכז) 35610-09-20 אבו גאנם נ' מדינת ישראל (29.11.2020) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של איומים. ברקע היה סירובו של אגף החינוך לבקשה הנוגעת לבתו הקטינה. הנאשם הלך אחר ראש העירייה ואיים עליו שייקח נשמות וישב עליהם בבית סוהר; כן איים על מנהלת מחלקת בתי-הספר, באומרו שישרוף את כולם וישב בכלא. **בית המשפט השלום קבע את מתחם העונש ההולם הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד שנת מאסר בפועל** וגזר על הנאשם, שהינו בעל עבר פלילי הכולל שתי הרשעות קודמות ישנות ועל אף תסקיר שהצביע על סיכון נמוך להישנות עבריינות, 7 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, 4 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים. הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי, נדחה.

2. עפ"ג (תל-אביב) 62054-08-21 ממנ נ' מדינת ישראל (22.11.2021) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בשתי עבירות של איומים על המתלונן שהינו רופא מטפל בתחום הכאב והאורתופדיה, בגין

נטילת כספו עבור מפגש שהתקיים, בכך שכתב לו מספר הודעות בפייסבוק, תוך שדרש החזרת כספו, שם ציין שהוא יודע את כתובתו, כינה אותו "גנב" וציין "אתה לא תעבוד יותר יזבל מעניק" (כך, במקור). בנוסף, שלח הודעה בפייסבוק הכוללת צילום של אקדח בכוונה להפחידו או להקיטו. **בית המשפט השלום קבע מתחם עונשי הנע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל- 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד ענישה נלווית** וגזר על הנאשם, בן 62, שסבל ממצב רפואי מורכב, בעל עבר פלילי ושלא נמצא מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות, עונש של 30 ימי מאסר לריצוי בפועל, לצד מע"ת ופיצוי למתלונן בסך של 500 ₪. הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי, נדחה.

3. עפ"ג (תל-אביב) 58640-08-21 **שושן נ' מדינת ישראל** (3.11.2021) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות איומים כנגד המתלונן שהיה ממלא מקום ראש עיריית בת ים ועמו הייתה לו היכרות ארוכה של שנים על רקע קשרי חברות ופעילות פוליטית. במסגרת הליך בחירות עירוניות שלח הנאשם למתלונן הודעה בעלת תוכן מאיים שתוכנו: "שלום לך איש ציבור כידוע לך יש לי בעיר כמה דברים ששומרים עליי בבית הסוהר גם כלכלית וגם חברים טובים כאחים לכן בקשתי אליך רק לשמור לי עליהם זה הכל אלה יקרים לליבי וחברי ילדות בקשתי אליך על תנסה כלום לא בריא כמו הרשויות?" (שגיאת הכתיב במקור). **בית משפט השלום קבע מתחם עונשי הנע בין מאסר על תנאי או מאסר על תנאי לצו של"צ ועד ל-12 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד ענישה נלווית** וגזר על הנאשם, בן 61, נעדר עבר פלילי ושאינו בקו הבריאות, עונש של מאסר על תנאי בן 3 חודשים לצד התחייבות כספית בסך של 1,000 ₪. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה.

4. עפ"ג (תל אביב) 17084-06-13 **מדינת ישראל נ' גבעוני** (14.10.2013) - הנאשם הורשע בעבירת איומים על ראש עיריית תל אביב באמצעות מזכירתו בכך שאמר לה שירצח אותו. בית משפט קמא ביטל הרשעתו של הנאשם לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן **והטיל עליו 160 שעות לתועלת הציבור והתחייבות בסך 2,000 ₪**. בית משפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, הרשיע את הנאשם והותיר את רכיבי הענישה על כנם.

5. ע"פ 14528-12-22 **מדינת ישראל נ' אדמולה** (22.02.2023) - הורשעה הנאשמת בעבירת איומים כלפי עובדים ממחלקת הרווחה בעיריית שדרות, תוך שהגיעה פיזית למשרדי הרווחה עם מזרק ובו חומר שהציג כמסוכן לבריאות. בית המשפט קמא נמנע מהרשעתה והטיל על הנאשמת צו מבחן והתחייבות. ערעור שהוגש על קולת העונש התקבל והנאשמת הורשעה והוטלו עליה 3 חודשי מאסר על תנאי וצו מבחן של 18 חודשים והתחייבות שנותרה על כנה.

6. ת"פ (אשקלון) 38388-07-20 **מדינת ישראל נ' קמינר** (2.1.2022) - הנאשם הורשע בעבירת איומים כלפי חבר כנסת בפגיעה בו ובמשפחתו. האיומים נשלחו למתלונן באמצעות אפליקציית הפייסבוק. בית המשפט דחה את בקשת הנאשם לביטול הרשעתו וקבע **מתחם ענישה שמתחיל ממאסר על תנאי ונע עד מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות**. בית המשפט הטיל על הנאשם 3 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 1,000 ₪ והתחייבות בסך 5,000 ₪.

7. ת"פ (ת"א) 33360-07-17 **מדינת ישראל נ' מאיר** (פורסם בנבו, 03.11.2019) - הנאשם הורשע בעבירה של איומים ברצח כלפי חבר כנסת שהועברו באמצעות הפייסבוק. **בית משפט קבע מתחם ענישה שמתחיל ממאסר מותנה ונע עד מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות**. הוטלו על הנאשם 3 חודשי מאסר מותנה, קנס בסך 1,000 ₪ והתחייבות.

עיינתי בפסיקה **שהוגשה ע"י המאשימה**:

8. ת"פ (נתניה) 3332-04-21 **מדינת ישראל נ' טננבום**, שם הורשע הנאשם בעבירת איומים כלפי עיתונאית. בית המשפט קבע, כי מדובר בעבירת איומים חמורה שיש בה אפיון של סחיטה באיומים ולבסוף כיבד את הסדר הטיעון בין הצדדים, שכלל חודשיים מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה ורכיבי ענישה כספיים משמעותיים.

9. ת"פ (ת"א) 38169-01-21 **מדינת ישראל נ' שלאם**, הנאשם הורשע בעבירה של איומים כלפי שר בממשלה, האיום חמור מענייננו, שם נקב הנאשם בשמות משפחתו של השר, האיום נמשך כשמונה ימים בדרך של הודעות דוא"ל, נקבע מתחם ענישה שמתחיל משישה חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר. הוטלו על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות וענישה נלווית.

עיינתי אף בפסיקה שהוגשה על ידי ההגנה, שבהם נקבע מתחם עונש הולם המתחיל ממאסר מותנה גם כאשר מדובר באיומים כלפי "מאויים מיוחד" כגון: אנשי ציבור, קצינים ועוד (ת"פ 24531-06-21 **מדינת ישראל נ' אסרף**, ת"פ 33360-07-17 **מדינת ישראל נ' מאיר**, ת"פ 60439-10-20 **מדינת ישראל נ' מאמו**).

מכל האמור, בהינתן כי מדובר באיום בהודעת טקסט, חד פעמי, ללא שימוש באמצעי מדגים, אני קובעת כי **מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות**.

3. **טענת אכיפה בררנית**

ההגנה טענה לקיומה של אכיפה בררנית אשר הופעלה כלפי הנאשם בשל סירוב המאשימה להעביר את עניינו ליחידה להסדרים מותנים. להוכחת טענה זו צירפה את תגובת המדינה לנאשם, שם נימקה את סירובה (**במ/2**). בנוסף אף הפנתה לתיקים, שלטעמה אינם פחותים מחומרתם, אולם בניגוד לנאשם הסתיים עניינם בהסדר מותנה (**במ/1**).

אומר, כי טענה לאכיפה בררנית ניתן להעלות אף בשלב הטיעונים לעונש וכי על הטוען לה להביא ראיות לקיומה (ראו לעניין זה עפ"א (חיפה) 53407-03-19 **אניס הלון נ' הוועדה המרחבית לתכנון ולבניה "רכב הכרמל"** (4.6.20)). כעולה מהפסיקה, על הטוען לאכיפה בררנית להוכיח נקיטת יחס שונה כלפי נאשמים שאין ביניהם הבחנה רלוונטית, וכי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול. נטל ההוכחה מוטל על הנאשם (ראו ע"פ 3215/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (4.8.08)). עוד נקבע בפסיקה, כי קבלת טענת זו שמורה למקרים חריגים, ולכן מדובר בנטל כבד. קרי, תחילה על הנאשם להניח תשתית ראייתית ראשונית מספקת כדי להראות שלכאורה בוצעה הבחנה בלתי ראויה בין שווים, ורק אז עובר הנטל לסתור טענה זו אל כתפי הרשות (ראו ע"פ 3507/19 **עבד אלסמד בורקאן נ' מדינת ישראל** (3.12.20)).

מהו הסדר מותנה, משמעותו וסמכות המדינה:

אפשרות סיומו של תיק בהליך של הסדר מותנה, כפי שמתווה תיקון מספר 66 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), מעניק את הסמכות לרשויות התביעה שמונחות ופועלות מכוח הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מספר 4.3042 שכותרתה: **"נוהל והנחיות להפעלת סימן א/1 בפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 - 'הסדר מותנה'"** (להלן: "ההנחיה").

בחינת ההנחיה מעלה כי היא קובעת לעניין ההסדר המותנה, שיהא בידי התביעה **"כלי אכיפה מידתי, אשר יאפשר הלימה טובה יותר, בנסיבות מסוימות, בין חומרת העבירה וכלל נסיבותיה, לבין התגובה החברתית הננקטת כלפי העבריין..."** (סעיף א'4 להנחיה). עוד קובעת ההנחיה, כי ניתן לעשות שימוש בהסדר המותנה הן בתיקים שאלמלא קיומו, היו נסגרים בשל מכלול נסיבותיהם, והן בתיקים שהיו מוגשים לבית המשפט. בכל מקרה מדגישה ההנחיה, שיש מקום להיזהר שלא לעשות בסמכות זו שימוש **"באופן המרחיב את התפרשותו של ההליך הפלילי ללא הצדקה"** (סעיף א'6), מכאן נקבע, כי השימוש בהסדר מותנה נועד **"לחול על עבירות קלות או עבירות שבוצעו בנסיבות מקלות"** (סעיף ג'2). בין הנסיבות שהתביעה מחויבת לבחון בבואה לשקול הסדר מותנה, יש להביא בחשבון נסיבותיו האישיות של החשוד (סעיף ג'12א'); **נסיבות ביצוע העבירה** לרבות היעדר תכנון מוקדם, הסיבות שהביאו את החשוד לביצוע העבירה, היות המעשה מעשה חד פעמי וחלוף זמן (סעיף ג'12ב'); תוצאות העבירה (סעיף ג'12ג'); **התנהלות החשוד לאחר ביצוע העבירה**, לרבות הודאת החשוד וקבלת אחריות (סעיף ג'12ד') ו"**נסיבות מקלות אחרות, אשר יש בהן להטות את הכף מבחינת האינטרס הציבורי לסגירת התיק בהסדר מותנה"** (סעיף ג'12ה') (ראה התייחסותו של כב' הש' גבאי ריכטר בנושא זה בת"פ 1465-01-22 **מדינת ישראל נ' סמי ג'בר**).

מכאן, על פניו, לתביעה קיים שיקול דעת רחב מאוד לבחינת כל מקרה לגופו, ואין בנמצא קריטריונים "קשיחים" ואחידים להפעלת סמכות זו. הדבר מתיישב עם הפסיקה הנוהגת הקובעת, כי לרשויות התביעה סמכות נרחבת ביותר בשיקול דעתה ובית המשפט לא ימהר להתערב בה, אלא במקרים קיצוניים המעידים על חוסר סבירות קיצוני, וזאת למרות הימצאותם של קשיים ואף כשלים באופן הפעלת אותו שיקול הדעת (ראו בבג"ץ 4127/22 **חמודה נ' משטרת ישראל** [פורסם בנבו] (מיום 21.6.2022) בפסקה 5; בבג"ץ 5099/20 **הסניגוריה הציבורית נ' היועמ"ש** [פורסם בנבו] (מיום 2.2.2022) בפסקה 4; בבג"ץ 3070/17 **פלוני נ' היועמ"ש** [פורסם בנבו] (מיום 28.2.2018)).

בנוסף, החלטה זו של התביעה הינה החלטה מנהלית שלגביה נקבע בפסיקה, כי התביעה נהנית מחזקת התקינות בקבלת החלטותיה ובכלל כך בקבלת החלטה את מי להעמיד לדין. על מנת להפריך את חזקת התקינות יש לתמוך את הטענה לאכיפה בררנית בתשתית עובדתית מספקת (ע"פ 8057/16 **ליאוניד שטרימר נ' מדינת ישראל**, פסקה 24 (9.08.2017)). ובאופן ספציפי באשר למי תציע התביעה מסלול של הסדר מותנה, יש להפנות לפסיקה שקבעה, כי מדיניות ההתערבות בשיקול דעתה המקצועי של התביעה היא מצומצמת: **"כידוע, לרשויות התביעה נתון שיקול דעת רחב בניהול ההליך הפלילי, החל בהחלטה על הגשת כתב אישום וכלה בגיבושו של הסדר טיעון; בהתאם לכך, מצטמצם גדר התערבותו של בית המשפט זה למקרים חריגים בלבד... הלכה זו וטעמיה נכונים אף במקרה של עריכת הסדר מותנה..."** (ראו בבג"ץ 8049/16 **לאה אלון נ' פרקליטות המדינה (המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין)**, (06.03.2017)). עוד ראו בעניין ההתערבות המצומצמת ביותר לגבי הסדר מותנה לפיה רק במצב של

"חוסר סבירות קיצונית או עיוות מהותי" (ראו: בג"ץ 3070/17 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה (28.02.2018)).

עניינו של הנאשם נבחן, ויחידת התביעות שקלה העברתו ליחידת ההסדרים המותנים נוכח בקשת ההגנה, אך בסופו של יום דחתה את הפניה בטענה כי נסיבות התיק אינן מתאימות; הן בשל נסיבות האירוע, תוכן האיום, מעמד המתלונן - איש תקשורת במעמד בכיר, האווירה התקשורתית והעובדה שהאיום היה בזיקה ישירה לעבודתה. מכאן, לא מצאתי ששיקול הדעת של רשות התביעה הופעל בצורה שאינה מתיישבת עם ההנחיה או שהיא נגועה בחוסר סבירות קיצונית או שיש בה משום אכיפה בררנית, ולכן התביעה רשאית לאבחן בין מקרים שונים מבלי שהדבר יהווה אפליה. לפיכך, אני דוחה את הטענה ועל כן לא מצאתי לבחון תוצאה של ביטול הרשעת הנאשם מכוחה.

4. נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה והעונש המתאים לנאשם,

הנאשם, יליד 1978, נעדר עבר פלילי, הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה, הצטער על מעשיו, אם כי ראיתי שטען נגד החלטת המדינה להגיש נגדו כתב אישום, שלו דובר במתלונן אחר לא היה מוגש כתב אישום זה, דהיינו גם כעת על אף הודאתו במיוחס לו, מלין על התגובה נגדו. הנאשם עובד ומחזיק בעבודה זו תקופה לא מבוטלת ומפרנס את שני בניו. כל אלו יישקלו לטובתו ומצאתי למקומו ברף התחתון של מתחם הענישה שנקבע על ידי. עוד אתייחס לכך, כי על אף שמצאתי שיש להטיל על הנאשם רכיב של "צ", כפי שהמליץ שירות המבחן, עדיין נוכח כלל הנסיבות של האירוע, נסיבותיו האישיות של הנאשם, סיום ההליך וחרטתו ומכיוון שקבעתי כי עניינו מצוי ברף התחתון של הענישה, הרי שיש לכך השלכה גם לגבי היקף שעות רכיב זה שיש להטיל עליו.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מורה על הטלת צו עבודות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות על הנאשם, זאת בהתאם לתכנית אותה יעביר שירות המבחן בתוך שלושה שבועות מהיום.
- ב. 2 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שנתיים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה בהורשע.
- ג. פיצוי למתלוננת בסך 1,500 ₪. הפיצוי ישולם ב-3 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 10.06.2024 ובכל 10 לחודש שלאחריו.

ניתן צו כללי למוצגים לפי שיקול דעת קצין המשטרה. המוצגים יחולטו על-פי החלטת קצין משטרה.

המזכירות תעביר החלטה זו לשירות המבחן לצורך הגשת תכנית של"צ, בהיקף של 100 שעות. בעניין זה, שמעתי שהנאשם כבר רואיין במתנ"ס העירוני בטירת הכרמל.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מיום מתן תכנית השל"צ.

ניתן היום, א' אייר תשפ"ד, 09 מאי 2024, במעמד הצדדים.